

Existeix una gran afinitat pel que fa a les edats dels dos músics: Josep Serra (1874-1939) i Josep Maria Soler (1872-1936). Les dues cobles foren creades gairebé simultàniament: la Principal de la Bisbal (1888) i la Principal de Peralada (1890), assolint també ambdues el màxim relleu artístic. La base inicial de la cobla de Peralada la constituïen els nois formats a l'escola de música creada pel mecenatge dels comtes al castell de l'esmentada vila. La base de la cobla de la Bisbal, a partir de la reestructuració del 1891, la integraren els deixebles de l'escola de música de l'ajuntament de la Bisbal, dirigida pel mestre Joan Carreras i Dagas (1823-1900), figura de capital importància per a l'esdevenidor musical bisbalenc. El cap visible de la cobla de Peralada va ser, durant vint-i-cinc anys (1890-1915), el mestre Josep Serra. Josep Maria Soler fou director de la Bisbal durant prop de vint anys (1894-1912). Voleu més paral·lelismes encara? Josep Serra abandonà la cobla de Peralada quan aquesta es trobava en un gran moment artístic i quan a nivell personal la seva triple carrera (instrumentista, director de cobla i compositor) estava en el seu punt culminant. Suposo que la raó fonamental que el decidí a traslladar-se a Figueres i anar a raure tot seguit a Barcelona, fou la formació del seu fill Joaquim, sense oblidar, naturalment, les amplíssimes perspectives que Barcelona oferia per al desenvolupament de la seva pròpia trajectòria musical.

Josep Maria Soler abandonà la cobla en un moment òptim, també en la plenitud de les seves facultats, quan tenia quaranta anys. Es dedicà, a partir d'aquell moment, a l'ensenyament (auxiliar d'escola), l'ensenyament musical, la composició, els arranjaments i la direcció de masses corals («La Lira Bisbalense» i Els Rossinyols de les Gavarres).

El descobriment d'un geni

El mestre Soler donà proves del seu extraordinari talent musical en descobrir un geni fins aleshores totalment ignorat: Juli Garreta. El mateix Soler —que sabia expressar-se a través d'una prosa acurada i elegant— ens deixà anotats tots els detalls relatius a un descobriment de gran importància no sols per la història de Juli Garreta i la cobla de la Bisbal, sinó fins i tot per la història de la música catalana. Aquest article del mestre Soler aparegué en el programa de la Festa Major de la Bisbal (1927) i fou donat a conèixer en data més recent per Pere Lloberas i reproduït en el butlletí de l'aplec de la Bisbal (1975). Aquest músic s'adonà, fa més de setanta anys, abans de Pau Casals, abans de ningú, que Juli Garreta creava un tipus de sardana totalment nou, basat en uns criteris estètics completament inèdits fins aleshores, criteris que encara avui (valga'm Déu, quin panorama!) són discutits no sols per una part del públic sinó fins i tot per alguns músics.

El que vaig a escriure ara ja ha estat dit infinites vegades, però cal repetir-ho. La cobla de la Bisbal, a instàncies seves, fou la divulgadora de les sardanes de Juli Garreta, lluitant contra la indiferència i fins i tot l'hostilitat de la gent. I no content encara amb això, Josep Maria Soler, que presidia el jurat dels Jocs Florals de la Bisbal (1911), organitzats per la societat L'Escut Emporità, atorgà el premi a la sardana de Garreta «Llicorella» (amb la qual l'autor introduí la sordina en el metall de la cobla).

